
HET ZWIN BIJ CADZAND-BAD - Miranda Onnou.

Als je op het strand van Cadzand-Bad in zuidelijke richting loopt kom je uit bij het Zwin. Het Zwin is ontstaan in de tweede helft van de vierde eeuw door rijzing van de zeespiegel.

Tengevolge van de overstromingen ontstond de inham van het Zwin die toen Sinefal werd genoemd. Later werd de inham ingepolderd en in de Middeleeuwen voeren de zeeschepen via het Zwin naar de haven van Brugge.

Nu is het strand bij het Zwin een prachtig gebied om schelpen te verzamelen. Niet alleen recente, maar vooral fossiele schelpen zijn er vertegenwoordigd. De fossielen zijn afkomstig uit verschillende lagen o.a. Eemien, Pliocene, Oligocene en Eocene.

De meest opvallende schelp is de nogal grote Megacardita planicosta vaak verweerd en doorboord door een boorspons. Ook vind je er: Corbicula fluminalis, verschillende Astarte-soorten en Pecten-achtige b.v. de bonte mantel (Chlamys varia) en Flexopecten flexuosus.

In de zandribbels zijn de kleine gruisbankjes de moeite van het bekijken waard. Je vindt er: wenteltrap (Epitonium clathrus), Haustator solanderi, beschadigde tolhorens, koffieboon (Trivia arctica), muizekeutel (Bittium reticulatum), een kalkworm (Rotularia nysti), Homalaxis serrata, kleine Melwitte arkschelpjes maar dan bruin-zwart gekleurd, en een foraminifeer (Turbinolia nystiana).

Als het vloed is in het Zwin rest je nog maar een klein stukje strand. Een half uur na de vloed kun je in de vrijspoelende schelpenbanken naar het grotere materiaal zoeken. Je kunt er zoeken naar b.v. wrattige venusschelp en recente schelpen.

Ook leuke vondsten zijn stukken Glauconiet-zandsteen met schelpen erin. Die schelpen kunnen zijn: Megacardita planicosta, Turritella sp., Haustator solanderi, Corbula gibba (korfschelp) en Dentalium entalis (olifantstand).

De toeristen zoeken op deze plaats graag naar haaie-tanden; dit zijn meestal tanden van Odontaspis sp. Wat de toeristen niet zoeken zijn stukjes bot van uit bijv. het Boven Mioceen. Dit zijn meestal resten van waterzoogdieren, robben, zee-olifanten, walvissen-achtigen. Uit het Pliocéen en Oud Pleistoceen zijn het vaak resten van landzoogdieren o.a. olifantsoorten hert-, paard- en rundachtigen.

Hoe komen de tanden op het strand terecht?

Een onderzoek wees uit dat de tanden afkomstig zijn uit het Ledieneen transgressie die $\pm$ 45 miljoen jaren geleden plaatsvond. Bij deze transgressie werd het grootste gedeelte van België en Noord-Frankrijk overspoeld en werden grote hoeveelheden zand afgezet met resten van allerlei in zee levende dieren o.a. haaien.

In de loop der tijden werd een deel van deze Ledienezetting door erosie vernield maar bij dit proces boven de harde delen zoals de tanden van de haaien weerstand. Zo bleven de tanden van de haaien over als erosieresten in de jongere lagen.

Heel waarschijnlijk worden momenteel door stromingen in zee delen van deze jonge lagen afgebroken voor de kust van Cadzand. Het is ook mogelijk dat er zich voor de kust nog Ledienezetten zouden bevinden en de tanden rechtstreeks hieruit zouden komen.

Als je eerst wil zien wat er zoal te vinden is, moet je eerst naar Hotel Noordzee gaan want daar heeft de eigenaar zijn vondsten tentoongesteld.

Tot slot wil ik vragen of er iemand is in Limburg of Zeeland die mij wil helpen met het determineren van mijn vondsten?

Verdere literatuur:

Anonymus, 1983. Tips van het landje van Cadzand. Uitgave V.V.V. Cadzand.

Bruyne, R.H. de, 1983. Vondsten aan de monding van "Het Zwin" bij Cadzand (Zeeuws Vlaanderen). Het Zeepaard 43(4).

Moraal, J.M., 1961. Opgespoelde schelpen uit het Tertiair van de mond der Westerschelde. Grondboor en hamer, 1961(7).

Spaink, G., Römer, J.H. & W.F. Anderson, 1978. Het eoceen in het lokaal morain van Losser. Bijvoegsel bij Grondboor en hamer 1978(1).

adres van de schrijfster:
Pres. Kennedystraat 6
6269 CC Margraten
tel.: 04458-1588

+ + + + +

BOEKBESPREKING - Michel Otten.

"Field guide to the water life of Britain",
Dr.F. Dipper, Dr.A. Powell, e.a.
Readers Digest, Londen, 1984.

Dit boek over het "Britse waterleven" is onderdeel van een serie veldgidsen die Reader's Digest op de markt brengt. Daarvan zijn er al een aantal in onze moedertaal verschenen en ook van dit boek schijnt in het voorjaar van 1986 een Nederlandse editie uitgegeven te worden. Deze serie is in vele opzichten te vergelijken met die van Elsevier. De gidsen van Elsevier zijn echter meer gericht op determinatie. Het aantal beschreven soorten in deze gids is duidelijk minder dan het aantal in "Elseviers Gids van Strand en Kust" (E-gids). Daar staat echter tegenover dat per soort dieper op een aantal zaken wordt ingegaan.

De "Field Guide to the Water Life of Britain" (RD-gids) maakt in zijn titel al duidelijk dat het hier niet alleen om zeefauna en flora gaat, maar ook het zoetwatermilieu wordt besproken. Het boek telt 336 bladzijden, waarvan ongeveer één derde deel over zoetwaterflora en fauna gaat. Dit zoetwatergedeelte zal ik verder onbesproken laten.